

Predmet: Mitrović Radoslav i drugi – slučaj Suva Reka/Suharekë
Broj predmeta: K.V. br. 2/2006

Glavni pretres: 14.01.2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Dragana Karleuše

Marta 1999. bio je kriminalistički inspektor u Upravi kriminalističke policije Srbije. Tokom 2001. je u svojstvu zamenika načelnika Uprave kriminalističke policije, dobio zadatak da ispita *slučaj hladnjače*. Formirana je radna grupa MUP-a, koja je trebalo da sprovede istragu u vezi sa hladnjačom viđenom tokom 1999. godine u Dunavu, u Tekiji kod Kladova.

Prva saznanja o tom događaju stekao je početkom maja 2001, kada je u nekom listu *Timočka krimi revija* ili slično, objavljen članak u kome se pominje da je 1999. u Tekiji kod Kladova u Dunavu isplivala neka hladnjača. Od tadašnjeg ministra policije Dušana Mihajlovića, posredstvom generala Sretena Lukića, dobio je zadatak da ispita taj slučaj. Nakon razgovora sa načelnikom Odeljenja unutrašnjih poslova (OUP) u Kladovu i više lica koja su neposredno učestvovala u tom događaju, došli su do saznanja da je 1999. u Tekiji kod Kladova viđena hladnjača, da su se u njoj nalazila ljudska tela, da su tela prebačena i sahranjena u masovnoj grobnici u Batajnici, kod Beograda. Druga hladnjača pronađena je u jezeru Perućac. Sve to je 1999. proglašeno državnim tajnom.

Boško Radojković, kriminalistički tehničar u OUP-u Kladovo, dao mu je negative na osnovu kojih je napravljeno 10 fotografija hladnjače. S obzirom da je na hladnjači pisalo *Progres, Klanica Prizren*, pojavila se prva sumnja da ta tela potiču sa Kosova. U hladnjači je bilo 87 ili 88 tela. Saznao je da je načelnik SUP-a Zaječar Časlav Golubović odbio nalog Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) da tela iz hladnjače budu sahranjena na teritoriji Zaječara. Po nalogu MUP-a, noću, u dva navrata, tela su kamionima prebačena u Beograd i sahranjena u masovnim grobnicama na zemljištu koje je pripadalo Specijalnoj antiterorističkoj jedinici (SAJ). Tela su bila potpuno obnažena ili sa po nekim delom odeće na sebi.

U Batajnici, na strelištu SAJ-a, pronađeno je pet masovnih grobnica. Njihovo otkopavanje počelo je 31.05.2001.

Prvo je otkopana grobnica van bedema-ograde strelišta i u njoj je nađeno 35 ili 36 tela. Tela su bila u odeći u kojoj su kasnije, tokom odbukcije, kod nekih od njih, pronađena lična dokumenta koja su glasila na lica sa prezimenom Berisha iz Suve Reke/Suharekë. U drugoj masovnoj grobnici pronađeno je 50 ili 100 tela, u trećoj isto toliko, a u četvrtoj možda 200. U masovnim grobnicama u Batajnici, Petrovom selu i Perućcu, pronađeno je oko 800 tela, među kojima su bila tela muškaraca, žena i dece. Grobnice je iskopao Duško Nenadović, zaposlen u SAJ-u, a on ih je, nakon sahranjivanja tela, i zatrpao. Utvrdio je da su tela sa Kosova dovožena uglavnom kamionima, koji nisu bili službeni, ali su ih vozila službena lica MUP-a.

Po saznanjima dobijenim tokom istage, naređenje da se tela ubijenih Albanaca sa Kosova prebaciju u Batajnicu, dao je neko iz tadašnjeg rukovodstva MUP-a. S obzirom da su to rukovodstvo sačinjavali generali Vlastimir Đorđević, Petar Zeković, Dragan Ilić i Obrad Stefanović, proizlazi zaključak da je neko od njih mogući naredbodavac. Sa Vlastimirom Đorđevićem je imao kratak, neformalni razgovor tokom kojeg je on skoro priznao svoje učešće u tom događaju. Kada je došao do konkretnih saznanja o odgovornosti Vlastimira Đorđevića u ovom slučaju i zaključka da on zbog toga treba da bude uhapšen, Đorđević već nije bio dostupan

organima MUP Srbije. Sva saznanja o ovom slučaju saopštavao je ministru unutrašnjih poslova Dušanu Mihajloviću. Tim sastancima uvek je prisustvovao i tadašnji načelnik Resora javne bezbednosti general Sreten Lukić, sa kojim, kao osumnjičenim, nisu razgovarali. Zaključak da je Štab MUP-a u Prištini uticao na to da se tela ubijenih Albanaca iznose sa Kosova, izneo je ministru Dušanu Mihajloviću, u prisustvu Sretena Lukića, koji na to nije imao nikakvih primedbi. Goran Radosavljević *Guriji* rekao mu je da o masovnim grobnicama i uništavanju hladnjače u bazi JSO u Petrovom selu ne zna ništa, jer u to vreme nije bio tamo. Osobe koji su bile angažovane na kopanju masovnih grobnica i sahranjivanju tela, te poslove radile su po naređenju pretpostavljenih iz SAJ, ali ne zna ko je izdavao ta naređenja. Po nalogu tadašnjeg ministra unutrašnjih poslova Vljaka Stojkovića, general Dragan Ilić načelnik Uprave kriminalističke policije, Desko Radić i Vladimir Aleksić upućeni su na Kosovo, ali su se otuda ubrzo vratili. U njihovim izveštajima se ne pominje asanacija.

Saznanja o tom odakle potiču i kako su nastradala lica čija su tela pronađena u masovnim grobnicama u Batajnici, dobio je kada je podatke iz ličnih dokumenata pronađenih u odeći tih lica, povezo sa informacijama da je tokom rata na Kosovu, u Suvoj Reci/Suharekë, u nekoj kafani ubijen veći broj lica albanske nacionalnosti. Tela koja su kasnije identifikovana kao članovi porodice Berisha iz Suve Reke/Suharekë iskopana su iz prve pronađene grobnice u Batajnici, one koja se nalazila izvan ograde streljišta. Tokom 2002. došli su do saznanja da su ubistvo porodice Barisha počinila dva pripadnika policije, u to vreme nastanjena u Kragujevcu. Jedno od imena lica koja su se, u toku istrage, pominjala kao mogući izvršioци tog zločina, bilo je Nišavić, a drugog imena se ne seća. Sa ovde optuženim Nišavićem nije razgovarao, ali jesu drugi operativni radnici policije.

Došli su i do nekih informacija da, osim pronađenih, postoje još neke masovne grobnice i to ispod auto-puta, da su neka tela bacana i spaljivana u gorionicima termoelektrana, na nekim grobljima i slično. Kao moguća mesta na kojima postoje masovne grobnice pominjana su i mesta Mačkatica i Pasuljarske livade, ali nije bilo dovoljno informacija da se to potvrdi. Pretpostavlja da se tela 30 ubijenih članova porodice Berisha, koja nisu pronađena u masovnim grobnicama u Batajnici, nalaze na nekom drugom mestu i da nedostatak tih tela dodatno potvrđuje sumnju da postoje i druge masovne grobnice.

Tokom rada na ovom slučaju, od anonimnih lica, dobijao je veoma ozbiljne pretnje smrću.

Saslušanje svedoka Bratislava Stojkovića

U martu 1999. nalazio se u Suvoj Reci/Suharekë na dužnosti vozača komandanta 87. odreda PJP Zorana Randelovića. Bio je zadužen vozilom marke *puh*, plave boje, a komandanta Randelovića vozio je i putničkim vozilom marke *mercedes 190*. Taj odred se prvo nalazio u kasarni u Prizrenu, a onda u nekim barakama u vinogradima kod Suve Reke/Suharekë. Pripadnici 87. odreda nosili su policijsku šareno-plavu uniformu. Tokom njegovog boravka u Suvoj Reci/Suharekë, vodile su se borbe za oslobađanje komunikacija odn. puteva. Pripadnici tog odreda bili su raspoređeni na trasi puta prema Orahovcu/Rahovec. Zorana Randelovića često je vozio do policijske stanice u Suvoj Reci/Suharekë, ali ne zna zašto je tamo išao niti sa kim se sastajao. Poznavao je komandanta 37. odreda optuženog Radoslava Mitrovića, čija je pozivna šifra bila *Čegar 1*. Optuženi Mitrović se u to vreme vozio vozilom marke *nisan patrol*, bele boje, vozač mu je bio Ljubiša Stojanović. Optuženog Mitrovića je viđao samo kada je ovaj dolazio da poseti 87. odred i Zorana Rađenovića i ne zna gde je u Suvoj Reci/Suharekë bio smešten. Seća se da je jednom prilikom čuo jaku rafalnu paljbu u centru grada, ali 87. ni 37. odredi tada nisu delovali. Viđao je spaljene kuće i kolone civila kako napuštaju Suvu Reku/Suharekë. Osamdesetsedmi odred vršio je pretres kuća, u kojima je trebalo da se smesti radi obezbeđenja

komunikacija. Nadređeni Zoranu Ranđelovoću bio optuženi Radoslav Mitrović. Optuženog Mitrovića je uvek viđao u uniformi zeleno-maslinaste boje, sa činovima. Zoran Ranđelović imao je naviku da u rukama drži štap i reže ga nožem.

Fond za humanitarno pravo